

EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE

GEMEENTE BUREN

2023

GEMEENTE BUREN

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Financiële beschouwingen	3
Beleidsmatige voortgang	8
Voortgang ZBB-maatregelen	10
Bijlage 1: Indexering	12
Bijlage 2: Inzet nieuwe bijdrage van derden.....	13
Bijlage 3: Bestedingsplan reserve duurzaamheid	15

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage van 2023. In de bestuursrapportages nemen we u mee in de beleidsmatige voortgang en financiële afwijkingen op de lopende programmabegroting.

De beleidsmatige voortgang presenteren wij schematisch, net als in de programmabegroting 2023. Wij geven aan welke doelen en acties niet op schema lopen en geven we aan welke bijstelling er nodig is.

Daarnaast zijn er verschillende financiële afwijkingen. Deze zorgen voor een bijstelling van het begrotingssaldo.

Ook geven we in deze bestuursrapportage een update over de maatregelen uit het ZBB-traject. In de bijlages verdiepen we een aantal onderwerpen die in deze bestuursrapportage genoemd worden.

Stilstaan om vooruit te komen is een belangrijk thema in de kadernota 2024-2027. Dat heeft ook zijn weerslag in deze eerste burap over 2023. In de aanloop naar de begroting gaan we als college en management de bestuurlijke prioriteiten over 2024 bepalen. We gaan daar graag met u het gesprek over aan.

In 2023 verwachten we een negatieve bijstelling van het resultaat van € 1,2 miljoen. Dit komt vooral door loon- en prijsstijgingen. De meerjarige raming heeft ook een negatief effect op het saldo. In de meicirculaire welke nog niet verwerkt is, verwachten we daarentegen een positief effect. Deze zal niet het hele tekort wegnemen, maar wel afvlakken.

Financiële beschouwingen

De financiële beschouwingen verdelen we onder in ontwikkelingen en risico's die nog niet financieel vertaald zijn én werkelijke financiële ontwikkelingen. De niet financieel vertaalde ontwikkelingen gaan in de toekomst waarschijnlijk wel voor een effect zorgen, deze zijn nu nog niet voldoende in te schatten.

Ontwikkelingen/risico's

Meicirculaire 2023

De meicirculaire 2023 is op dit moment nog niet verwerkt, omdat deze nog niet uit is. In de meicirculaire worden wij zeker gecompenseerd voor loon- en prijsinflatie. We weten nog niet voor welk bedrag.

Organisatieontwikkelingen

In september 2020 zijn we gestart met de nieuwe domeinenstructuur. We werken nu ruim 2,5 jaar op deze manier. Destijds is de afspraak gemaakt om begin 2023 te evalueren en te kijken of onze organisatie indeling nog steeds wendbaar en flexibel genoeg is om uitvoering te geven aan de ambities en ontwikkelingen die op ons komen.

Deze evaluatie heeft plaatsgevonden door middel van interviews op 20, 21 en 22 maart 2023 door een externe organisatie adviseur. Daarbij zijn alle domein- en teammanagers, de OR en een afvaardiging van 2 medewerkers per domein geïnterviewd.

Een aantal zaken is prominent genoemd en dat zijn de werkdruk, de span of control/attention en integraal werken. Daarnaast is ook specifiek genoemd door alle betrokkenen het focus aanbrengen en de wijze waarop wij prioriteren. Deze zaken gaat het MT met elkaar bespreken de komende periode. Dat kan effect hebben op de formatie, budgetten, inrichting en prioritering van werkzaamheden/uit te voeren taken. De uitkomsten hiervan bespreken we met college en dat kan effect op de begroting.

Gecontracteerde zorg

Als we kijken naar de ontvangen facturen van de gecontracteerde zorgaanbieders voor Jeugdzorg en Wmo, lijkt het geraamde budget in de begroting 2023 genoeg te zijn. Het gaat over de ontvangen facturen van het eerste kwartaal. In de tweede bestuursrapportage 2023 komen we hier op terug.

Opvang Oekraïners

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne op het chaletpark in Maurik verloopt goed. De financiële vergoeding die wij hiervoor van het Rijk ontvangen is voldoende. We verwachten hier net als in 2022 een voordeel. De hoogte hiervan is op dit moment nog niet bekend.

Asielopvang

Er is een concept Spreidingswet die nog behandeld moet worden in de Eerste en Tweede Kamer. Het is duidelijk dat er een beroep op gemeenten wordt gedaan om opvang voor asielzoekers mogelijk te maken. In de regio Rivierenland wordt gewerkt aan een plan om invulling te geven aan deze opvang. Financiering van de opvang maakt onderdeel uit van het plan. Duidelijkheid is er op dit moment nog niet. Daarnaast is er ook nog geen duidelijkheid over de ambtelijke inzet en vergoeding vanuit het Rijk. Dit wordt onderzocht. We verwachten dat hier midden 2023 meer duidelijkheid over komt.

Gemeenschappelijke regelingen

Bij de kadernota 2024 zijn de mutaties op onze gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen verwerkt. Deze zijn via de begrotingen 2024 door de gemeenschappelijke regelingen aangeleverd. Voor het bepalen van de bijdrage in 2024 zijn de ontwikkelingen op de CAO en de inflatie in 2023 meegenomen. De meeste gemeenschappelijke regelingen melden via een tussentijdse rapportage de extra kosten voor de gemeenten in 2023. Deze zijn nog niet aangeleverd. Daardoor hebben we het effect voor 2023 nog niet meegenomen in deze bestuursrapportage. Via een zienswijze kunnen wij nog aangeven wat we vinden van een mogelijke stijging van de gemeentelijke bijdrage. Bij de tweede bestuursrapportage 2023 verwerken we de effecten op onze gemeentelijke bijdragen.

Uitvoering IBOR taken door de Avri

In 2022 zijn de kosten voor uitvoering van de IBOR taken € 128.924 hoger uitgevallen dan begroot. Op een budget van € 2.875.000 betekent dit een overschrijding van 4,4%. Deze overschrijding komt

grotendeels door hogere prijzen voor energie en grondstoffen en een hogere CBS GWW index voor contracten derden.

Voor het komende jaar voorzien we een budgetoverschrijding voor de IBOR taken. Deze is op dit moment nog niet goed te kwantificeren. De te verwachten overschrijding heeft twee hoofdoorzaken:

- Loonkostenstijging door aanpassing CAO Gemeenten 2023
- Indexering contracten derden door het CBS GWW indexcijfer

Er is aan de Avri gevraagd om de financiële consequenties door te rekenen en eind juni aan te leveren. Zo kunnen we dit kunnen meenemen in de tweede bestuursrapportage 2023.

Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking tussen de gemeente en Avri. Dit volgend op het 'vervolgonderzoek IBOR-taken' van 11 januari 2022. Belangrijke aspecten zijn het inzichtelijk maken van de kostenopbouw en het monitoren van de bestedingen in relatie tot de begroting om beter grip te houden op de uitgaven. Daarnaast onderzoekt ons team Beheer in samenwerking met de adviseurs van Avri naar mogelijkheden om kosten te besparen op het dagelijks onderhoud om zo de totale overschrijding te beperken.

Werkelijke financiële ontwikkelingen

In tabel 1 vindt u het nieuwe meerjarenperspectief. Deze bestuursrapportage heeft meerjarig een wisselend effect op de begroting. Het effect schommelt jaarlijks rond de € 1 miljoen negatief. In 2023 is het effect groter. Voor 2023 blijft het saldo negatief. Het meerjarenperspectief blijft met deze bestuursrapportage wel positief. Alle meerjarige effecten uit de bestuursrapportage nemen we op in de kadernota 2024.

In tabel 2 ziet u alle financiële afwijkingen met een effect op het saldo schematisch weergegeven. Daaronder lichten we alle afwijkingen tekstueel toe.

Tabel 1: Verloop begrotingssaldo

Begrotingsjaar	2023	2024	2025	2026
Bedragen in 1.000€ (- = last, nadeel; + = baat, voordeel)				
Primitieve begroting 2023	-1.150	2.128	5.201	364
Amendement OZB (10/11/2022)	-154	-157	-157	-160
Structurele doorwerking 2e burap 2022 (22/12/2022)	238	34	-431	1.474
Tarientabel leges 2023 (22/12/2022)	39	454	454	454
Vastgesteld t/m juli 2023	-1.027	2.459	5.067	2.132
1e burap 2023	-1.252	-758	-880	-952
Verwacht saldo na 1e burap 2023	-2.279	1.701	4.187	1.180

Tabel 2: Totaaloverzicht budgetafwijkingen met financieel effect in 2023 (bedragen in €1.000)

Nummer	Afwijking	2023	2024	2025	2026
1	Cao-ontwikkelingen 2023	-377.756	-359.178	-354.319	-354.319
2	Prijsindexering	-661.457	-688.623	-692.364	-692.452
3	Herziening grondexploitaties	11.108	23.229	0	0
4	Voordeel mobiliteitsfonds	20.595	0	0	0
5	Eigen bijdrage WMO	-102.000	-102.000	-102.000	-102.000

6	Leerlingenvervoer	-166.060	-166.060	-166.060	-166.060
7	Spuk bijdrage sport	50.000	50.000	50.000	50.000
8	Afrekening Subsidie bibliotheek	50.000	0	0	0
9	ZBB niet te realiseren maatregelen	-290.566	0	0	0
10	Investering laptops raadsleden	0	-6.774	-6.774	-6.774
11	Vrijval I&A-plan	318.760	394.760	394.760	394.760
12	Decembercirculaire 2022	-229.726	-78.371	-151.030	-223.093
13	Onderlinge verrekeningen grondexploitatie	175.000	175.000	147.672	147.672
14	Huur brandmeldcentrale	-49.500	0	0	0
	Subtotaal structureel	-258.363	23.229	0	0
	Subtotaal incidenteel	-993.239	-781.246	-880.115	-952.266
	Totaal	-1.251.602	-758.017	-880.115	-952.266

1. CAO ontwikkelingen 2023 (€ 378.000 nadeel, structureel, alle programma's)

De CAO 2023 is vastgesteld en geldt voor één jaar. Bij de begroting 2023 is er een stelpost begroot waarin we al rekening hielden met extra lasten voor deze CAO. Vanwege de inflatie is de indexering op de salarissen hoger dan verwacht. De begrote stelpost bij de begroting 2023 was onvoldoende dekkend. Het verschil is in de bestuursrapportage verwerkt. Bij de kadernota 2024 houden we rekening met de nieuwe, geschatte CAO effecten vanaf 2024.

2. Prijsindexering (€ 661.000 nadeel, structureel, alle programma's)

We passen verschillende budgetten aan vanwege de prijsinflatie. In de kadernota 2023 is hiervoor een stelpost opgenomen (€ 458.297) die we nu inzetten. De werkelijke indexeringspercentages zijn hoger dan we bij de kadernota 2023 hebben ingeschat. Hierdoor leidt de indexering tot een nadeel. Een specificatie van de prijsindexering is opgenomen in bijlage 1 van deze bestuursrapportage.

3. Herziening grondexploitaties 2023 (€ 11.000 voordeel in 2023, € 23.000 voordeel in 2024, incidenteel, P1)

Jaarlijks werken we de grondexploitaties bij. In een actualisatie staan de lokale werkelijke kosten en opbrengsten tot en met het afgelopen boekjaar (2022). Ook staat hierin de bijgestelde ramingen door eventuele wijzigingen van de plannen. De grondexploitatie Teisterbant is per 31 december 2022 afgesloten. De grondexploitatie Doejenburg sluiten we eind 2024 af. De herziening gaat over de geschatte verkoopopbrengsten en de te maken plankosten.

4. Voordeel mobiliteitsfonds (€ 21.000 voordeel, incidenteel, P2)

Vanuit het mobiliteitsfonds 2019 - 2022 van Regio Rivierenland is geld over. Dit komt omdat er extra subsidie vanuit de provincie is ontvangen. De deelnemers krijgen naar rato een bedrag terug.

5. Eigen bijdrage WMO (€ 102.000 nadeel, structureel, P3)

Al enige jaren heeft het Rijk voor de Wmo een abonnementstarief ingevoerd. Dat geldt voor een Wmo-maatwerk- en/of algemene voorziening. Mensen betaalden voor die tijd een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Door de invoering zijn de inkomsten uit de eigen bijdrage sterk gedaald.

6. Leerlingenvervoer (€ 166.000 nadeel, structureel, P4)

De kosten voor leerlingenvervoer stijgen flink. Dit komt door hogere prijzen (opgenomen onder indexering), gestegen regiekosten bij de vervoerder en een hogere aantal leerlingen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer.

7. Spuk bijdrage sport – compensatie BTW (€ 50.000 voordeel, structureel, P4)

Vanaf 2019 ontvangt de gemeente via een spuk uitkering een vergoeding voor de BTW op sport. Deze was nog niet begroot.

8. Afrekening subsidie bibliotheek 2020 (€ 50.000 voordeel, incidenteel, P4)

In 2020 heeft de bibliotheek € 50.000 teveel aan subsidie ontvangen. Niet alle activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt vonden plaats. Daarom is dat gedeelte van de subsidie in 2023 teruggevorderd.

9. ZBB niet te realiseren maatregelen (€ 291.000 nadeel, incidenteel P4 en P6)

In de raadsinformatiebrief van 25 april 2023 bent u geïnformeerd over het niet realiseren van een aantal maatregelen in 2023. Dit wordt in deze bestuursrapportage financieel vertaald. In de ZBB-paragraaf lichten we dit verder toe.

10. Investerings laptops raadsleden (€ 7.000 nadeel vanaf 2024, structureel, P5 en P6)

Om het raadswerk goed te kunnen uitvoeren en papierloos te kunnen vergaderen, is een device nodig. In het rechtspositiebesluit voor decentrale politieke ambtsdragers en in artikel 9 van de Verordening rechtspositie Raads- en Burgerleden is het recht hierop geregeld.

Op dit moment hebben raads- en burgerraadsleden een iPad in bruikleen. De technische levensduur van een iPad is maximaal vijf jaar. De huidige iPads van de raads- en burgerraadsleden zijn technisch afgeschreven. Er is de afgelopen vier jaar geen budget gereserveerd voor de vervanging van de huidige devices met de raadsperiode 2022-2026. Om op korte termijn technische problemen met de devices te voorkomen, moeten er nieuwe informatie- en communicatievoorzieningen worden aangeschaft. De investering voor nieuwe devices bedraagt € 33.870. Deze worden in vijf jaar afgeschreven, wat leidt tot extra kapitaallasten.

11. Vrijval I&A plan (€ 319.000 voordeel, structureel, P6)

Het huidige I&A plan is (financieel) bijgewerkt in het eerste kwartaal 2023. Deze actualisatie is verwerkt in deze eerste bestuursrapportage 2023. Het omzetten van de projecten uit het oude I&A plan naar het nieuwe I&A plan en een actualisatie op de jaarlijkse kosten voor de uitvoering van deze projecten levert een voordeel op in de meerjarenbegroting.

12. Decembecirculaire 2022 (€ 230.000 nadeel in 2023, structureel, P6)

Op de jaren 2023 tot en met 2026 heeft de decembecirculaire een negatief effect. De belangrijkste oorzaak is dat het ministerie van BZK in het rekenmodel van de septembercirculaire 2022 gerekend heeft met een te hoge raming van de WOZ waarden. Hierdoor was de uitkering te hoog vastgesteld. In de decembecirculaire is dit hersteld.

13. Onderlinge verrekening grondexploitaties (€ 175.000 voordeel, structureel, P6)

Bij het opstellen van de kostenverdeelstaat is een fout aangepast. De doorbelasting van de overheadkosten naar de grondexploitaties is onjuist in de meerjarenbegroting opgenomen. Dit levert een structureel voordeel op.

14. Huur brandmeldcentrale (€ 50.000 nadeel, incidenteel, P6)

Er moet een nieuwe brandmeldcentrale worden aangeschaft. Vanwege de verkoop van het gemeentehuis is het onzeker wie dit gaat betalen. We houden nu rekening met een half jaar huur.

Amendement bestaanszekerheid (budgettair neutraal, incidenteel, P2)

In het amendement bestaanszekerheid bij de begroting 2023 reserveerde de raad € 500.000 voor een reeks maatregelen. Dit amendement bestaat uit vier lijnen:

- Eén loket voor energievraagstukken waar inwoners terecht kunnen met al hun vragen op het gebied van energie, maatregelen en financiering.
- De mogelijkheid van een witgoedregeling onderzoeken.
- Een adviesdienst bestaande uit een budgetcoach en energieadviseur.
- Opzetten eerste fase van een proactief isolatieprogramma voor woningeigenaren die kampen met energiearmoede.

De oproep was een aanpak te ontwikkelen met een paar onderdelen. Op deze manier konden die middelen via de eerste bestuursrapportage vrij worden gegeven. Inmiddels zijn die maatregelen uitgewerkt. Er gaat een voorstel naar het college met een RI-brief naar de raad (Z.047821).

Met de uitvoering van het amendement willen we kwetsbare huishoudens ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning door de hoge energieprijzen. De instrumenten die hiervoor ingezet worden zijn de volgende:

- een eerste fase van een isolatieprogramma;
- witgoedregeling;
- uitbreiding van de werkzaamheden van schuldhulpverlening naar energiecoaching en;
- verbeteren van de informatievoorziening rondom hoge energiekosten vanuit de gemeente.

De reserve bestaanszekerheid sluit aan bij de plannen voor de aanpak van energiearmoede.

RVO-middelen klimaat (Budgettair neutraal, structureel, P2)

De gemeente Buren ontvangt via de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat) de komende jaren minimaal € 472.000 per jaar. In bijlage 2 is de verdeling van deze middelen specifiek uitgewerkt.

Onttrekkingen aan reserve duurzaamheid (budgettair neutraal, incidenteel, P2)

Bij de tweede bestuursrapportage 2022 zijn er budgetten voor zon op dak en het warmteplan Lingemeer overgeheveld naar 2023. Dit gebeurde via de reserve duurzaamheid. Ook is een incidentele subsidieregeling voor monumenten beschikbaar gesteld. Deze wordt gehaald uit de reserve duurzaamheid. Daarnaast is voor 2023 werkbudget in de exploitatie nodig om alle plannen uit te voeren. Een specificatie van het werkbudget is opgenomen in bijlage 3.

Aanschaf extra chalets Oekraïne (budgettair neutraal incidenteel, P3)

Voor de gemeentelijke opvang Oekraïners hebben we drie extra chalets aangeschaft. Hierdoor kunnen we twaalf extra personen opvangen. De extra lasten voor de inrichting het chaletspark (wegen, kabels, leidingen etc.) krijgen we één-op-één van het Rijk vergoed. De aanschaf van de chalets activeren we op de balans. Deze schrijven we in twee jaar af, gelijk met de eerder aangeschafte chalets. We dekken de kapitaallasten en de extra kosten voor de extra opvangplekken uit het vaste bedrag per dag per bed (normbedrag). Per saldo kosten de extra chalets ons niets extra.

Brede spuk GALA (Budgettair neutraal, structureel, P3 en P4)

Vanaf 2023 geldt de brede specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (spuk GALA). We krijgen vanuit het Rijk gelden voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. Voor een deel vervangt deze regeling oude regelingen. Voor een deel zijn dit nieuwe bijdragen.

CPO projecten Steenvlinder (budgettair neutraal, incidenteel, P4)

Het college heeft besloten kosten (€ 50.000) van het bureau Steenvlinder voor het proces van de CPO-projecten te dekken uit de algemene reserve. Het gaat om de projecten op de oude schoollocaties: De Wegwijzer in Asch, De Meent in Ommeren en de voormalig basisschoollocatie in Maurik. Bureau Steenvlinder organiseert samen met de gemeente participatiebijeenkomsten voor alle inwoners van de gemeente. Daarnaast is het de intentie om samen met het bureau Steenvlinder het vervoltraject uit te voeren, voor zover dit past binnen het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het gaat dan om de onderzoek- en initiatieffase t/m de realisatiefase van de projecten.

Technische wijzigingen (budgettair neutraal, structureel en incidenteel P3 en P4)

Een aantal budgetten verschuift om verschillende redenen over programma's heen. Deze zijn budgettair neutraal en de taken die we hiervoor uitvoeren veranderen niet.

Conclusie

In 2023 verwachten we een negatieve bijstelling van het resultaat van ruim € 1,2 miljoen. Dit komt vooral door loon- en prijsstijgingen. De meerjarige raming heeft ook een negatief effect op het saldo. In de meicirculaire verwachten wij een positief effect, welke nu nog niet verwerkt is. Deze zal niet het hele tekort wegnemen, maar het vermoedelijk wel afvlakken. Daarnaast zien we in de afgelopen jaren dat financiële voordelen in het tweede half jaar ontstaan, waardoor de jaarrekening met een positief saldo sluit. Op dit moment kunnen we dit nog niet financieel onderbouwen, maar ook voor 2023 verwachten we dit effect. Het nu gepresenteerde negatieve saldo zal dus waarschijnlijk positiever worden bij de tweede bestuursrapportage 2023. We zien de noodzaak om dit patroon te gaan doorbreken, dit zal dan ook meegenomen worden in het gesprek over de vernieuwde prioritering die we onder het kopje organisatieontwikkeling benoemen.

Beleidsmatige voortgang

In deze paragraaf presenteren wij op hoofdlijnen de voortgang van de in de programmabegroting 2023 opgenomen doelen en acties. Om u snel inzicht te bieden, presenteren wij de stand van zaken door middel van twee kleuren. In de begroting zijn 63 doelen opgenomen. Het grootste gedeelte hiervan loopt op schema, bij 8 doelen is bijsturing nodig. Deze bijsturing bestaat in alle gevallen uit verplaatsing van de activiteit naar 2024. We laten hier alleen de afwijkingen zien. In programma 1 en 6 verwachten we op dit moment geen afwijkingen en loopt alles dus op schema.

Oranje	Bijsturing nodig om doel/actie te behalen
Rood	Doel/actie wordt niet gerealiseerd

Programma 2: Fysieke leefomgeving			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
4.3 We werken in de eerste helft van deze bestuursperiode de uitvoeringsplannen warmte en klimaatadaptie uit.	4.3.2 We ontwikkelen voor het buitengebied een plan van aanpak voor de warmtetransitie en intensiveren voorlichting en advies voor energiebesparing	Bijsturing nodig	Afhankelijk of de formatie ingevuld kan worden. Intensiveren voorlichting en advies voor energiebesparing gebeurt wel.
4.7 In de periode 2022-2024 concretiseren we de warmtevisie.	4.7.1 We maken een plan van aanpak voor de warmtetransitie in het buitengebied.	Bijsturing nodig	zie 4.3.2 Afhankelijk of de formatie ingevuld kan worden.

Programma 3: Sociaal domein			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
5.9 We onderzoeken in deze bestuursperiode of er extra maatregelen nodig zijn om eenzaamheid tegen te gaan en onze inwoners weerbaarder te maken.	5.9.2 We gaan uitzoeken of nader onderzoek dan wel (nieuwe) maatregelen nodig zijn aangaande de weerbaarheid en eenzaamheid van inwoners.	Bijsturing nodig	Het onderzoek naar eenzaamheid en verminderde weerbaarheid heeft door uitval van personeel nog niet plaatsgevonden. We verwachten dit onderzoek eind 2023 uit te voeren. In 2024 werken we uit welke maatregelen nodig zijn om de eenzaamheid van inwoners te verminderen en hun weerbaarheid te vergroten.

Programma 4: Sport, cultuur en onderwijs			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
4.13 In 2023 leggen we dierenwelzijn vast in een visie.	4.13.1 We formuleren een visie over dierenwelzijn en leggen deze aan de gemeenteraad voor.	Bijsturing nodig	Door uitval van personeel verwachten we deze visie niet 2023 op te leveren. In 2024 leggen we dierenwelzijn vast in een visie.
5.7 In 2022 hebben wij een accommodatiebeleid.	5.7.1 We komen tot een uitvoeringsplan dat door het college wordt vastgesteld.	Bijsturing nodig	Het afwegingskader Vastgoed en accommodatie ligt op 30 mei 2023 ter besluitvorming in de raad. Daarin worden kaders en vervolgstappen bepaald voor het accommodatiebeleid.
5.8 We stellen een portefeuillehouder vrijwilligerswerk aan en leggen in 2023 een startnotitie vrijwilligerswerk aan de gemeenteraad voor.	5.8.1 Aan de hand van een opiniërende bijeenkomst met de gemeenteraad stellen we een startnotitie over vrijwilligerswerk op. Op basis van onder meer financiële en personele haalbaarheid worden de vervolgstappen bepaald.	Bijsturing nodig	De portefeuillehouder Vrijwilligerswerk is aangesteld. Door uitval van personeel verwachten we deze startnotitie niet 2023 op te leveren. In 2024 organiseren we een opiniërende bijeenkomst met de raad en stellen we een startnotitie Vrijwilligerswerk op.

Programma 5: Inwoners, bestuur en veiligheid			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
1.2 We evalueren de strategische opgaven en werken deze waar nodig bij.	1.2.1 We formuleren – als dat uit de evaluatie blijkt – een raadsvoorstel met nieuwe strategische opgaven voor de bestuursperiode 2022-2026.	Bijsturing nodig	We zijn aan de slag gegaan met een enquête om de strategische opgaven te evalueren. Op verzoek van de fractievoorzitters gaat de evaluatie halverwege het proces op een andere wijze plaatsvinden. Er wordt een dialoog georganiseerd om met raad, college en met de strategische opgaven te evalueren.
3.5 Wij vinden de mening van inwoners belangrijk. We gaan werken met een burgerpeilingstool om snel in contact te komen met inwoners en wij peilen hun mening over verschillende onderwerpen.	3.5.1 We onderzoeken welke burgerpeilingstool het meest bij onze behoeften aansluit en maken met de aanbieder afspraken over het gebruik ervan.	Bijsturing nodig	Dit zal een doorloop hebben in 2024.

Voortgang ZBB-maatregelen

In 2022 is er een flink aantal maatregelen gerealiseerd. De gerealiseerde maatregelen brachten we in beeld in bijlage 1 'Gerealiseerde maatregelen in 2022'.

Helaas bleek dat twee maatregelen niet haalbaar zijn en vier maatregelen later worden gerealiseerd dan gepland. Het financieel effect hiervan is in de tweede bestuursrapportage 2022 en in de begroting 2023 verwerkt. Deze maatregelen zijn opgenomen in bijlage 2 'Niet haalbaar of vertraagde maatregelen in 2022'.

In de meerjarenbegroting 2023 zijn nog twaalf maatregelen opgenomen waarvan de realisatie nog moet plaatsvinden. Het gaat om de ombuigingen waarvoor bestuurlijke besluitvorming nodig is, zoals de transformatie sociaal domein, de herbestemming van het gemeentehuis en het afstoten van vastgoed. De bestuurlijke besluitvorming staat gepland voor het tweede kwartaal van 2023. Daarnaast staat er nog een aantal maatregelen met een effect op de dienstverlening open.

Tabel 1: Stand van zaken ZBB tot en met de begroting 2023

<i>bedragen x €1.000</i>	2022	2023	2024	2025
Gerealiseerd in 2022	674	807	879	879
Niet haalbaar of vertraagd in 2022	547	455	452	52
Nog te realiseren in 2023 en de jaren erna		739	1.975	2.430
Vastgestelde ZBB opgave in november 2021	1.221	2.001	3.306	3.361

We verwachten dat een deel van de ingeboekte bezuinigingen in 2023 nog niet gaat worden gerealiseerd. In onderstaande tabel zijn de tegenvallers in rood weergegeven. Het gaat om een totaalbedrag van € 291.000.

Tabel 2: Voortgang van de nog te realiseren ZBB maatregelen

	2022	2023	2024	2025
3.4 Implementatieplan WMO			190	270
3.5 Implementatieplan Jeugd			785	1010
4.1 Afstoten vastgoed en (cultureel) erfgoed		183	625	625
4.1 Afstoten vastgoed en (cultureel) erfgoed		234		
6.6 Postzaken		15	30	30
6.6 Postzaken		15		
6.7 Rationalisering applicatielandschap	-	23	55	55
6.8 Rationalisering applicatielandschap	-	32		
6.8 Optimaliseren zaakgericht werken				75
6.9 In gebruik nemen BI tool				50
6.10 Optimaliseren bestuurlijk proces				25
6.14 Gemeentehuis		200	250	250
6.22 Abonnementen en kantoorbenodigdheden	-	10	10	10
6.23 Kosten OZB	-	27	27	27
6.27 Hondenbelasting	-	-	3	3
Totaal nog te realiseren		739	1975	2430
Niet te realiseren in het betreffende jaar		291		
Wacht op besluitvorming		200	1.065	1.145
Wordt gerealiseerd		248	910	1.285

Korte toelichting op de maatregelen, die nog niet (volledig) worden gerealiseerd in 2023.

4.1 Afstoten vastgoed en cultureel erfgoed (2023 417.000 en miv 2024 € 625.000)

Aanvankelijk was de bezuinigingsopdracht afgebakend op de onderdelen gronden, beheer woningen en woonwagendplaatsen, kluswagend, monumentale panden, cultureel erfgoed en personeelskosten vastgoed. Door het bureau Republic is midden 2022 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van dit voornemen. De conclusie van dit onderzoek is dat een deel van de voorgenomen bezuinigingen niet of lastig realiseerbaar is. Ook geldt dat het bezuinigen op het beheer en onderhoud door verkoop in sommige situaties niet verstandig is.

Dit maakt het noodzakelijk om buiten de kaders van het raadsbesluit te kijken en het onderzoek te verleggen naar al het gemeentelijk vastgoed. Hierbij wordt er ook gekeken naar de mogelijkheid om te bezuinigen op de beheer- en onderhoudskosten van de maatschappelijke accommodaties.

Gezien het participatieve karakter van uitwerking en de voorbereidende werkzaamheden voor het verlagen van de beheer- en onderhoudskosten van het overige gemeentelijk vastgoed (uitwerkingsplan, taxaties, onderzoek naar geïnteresseerde partijen, etc.) is de verwachting dat de geraamde bezuiniging voor 2023 deels gerealiseerd wordt op het onderdeel personeelslasten (€ 183.000).

Effect voor begroting 2023:

Van de geraamde bezuiniging wordt € 183.000 gerealiseerd. Dit leidt tot een nadeel van € 234.000.

6.6 Postzaken (miv 2023 € 30.000)

We waren van plan via een aantal gerichte acties de portokosten naar beneden te brengen. Het ging om onder andere het invoeren van digitale handtekening, inwoners stimuleren digitaal met ons te communiceren en de processen en bedrijfsvoering aan te passen op digitale post. Mede door de effecten en de nasleep van de datadiefstal in 2022, hebben de acties vertraging opgelopen. Naast de uitrol van de digitale handtekening in 2023 wordt er een uitvoeringsplan opgesteld (incl. communicatie) om uitvoering te geven aan de genoemde onderwerpen. Een belangrijk onderdeel van dit plan is het organisatiebreed minimaliseren van postverzending. Kortom, alleen als het echt niet anders kan.

Effect voor begroting 2023:

In 2023 wordt 50% van de besparing gerealiseerd. Dit leidt tot een nadeel van € 15.000.

6.7 Rationalisering applicatie landschap (miv 2023 € 55.000)

Door rationalisering van het applicatielandschap zijn we in staat om applicaties verspreid door de hele organisatie samen te voegen of te vervangen door een centrale applicatie. De lopende contracten kunnen dan worden beëindigd. Het gaat om applicaties met gelijke functionaliteit en/of die niet of nauwelijks meer worden gebruikt. Een eerste inventarisatie van applicaties die we niet meer gebruiken leverde een besparing op van € 22.500. Het tweede deel van het onderzoek vindt midden 2023 plaats. Dat betekent dat we de volledige besparing van € 55.000 met ingang van 2024 realiseren.

Effect voor begroting 2023:

De bezuiniging wordt deels gerealiseerd (Nadeel € 22.500).

6.22 Abonnementen en kantoorbenodigdheden (miv 2023 € 10.000)

Deze bezuiniging is te realiseren door de actualisatie van abonnementen en lidmaatschappen en door meer digitaal te werken. Hierdoor zijn minder kantoorartikelen, zoals schrijfblokken, pennen, papier en enveloppen nodig. De acties die hiervoor nodig zijn, staan gepland voor het derde en vierde kwartaal van 2023.

Effect voor begroting 2023:

Deze bezuiniging wordt niet gerealiseerd. Nadeel € 10.000

Bijlage 1: Indexering

In de kadernota 2023 hebben we een schatting gemaakt voor de prijsindexatie in 2023. Dit bedrag is in een stelpost gestort. In deze bestuursrapportage wordt dit daadwerkelijk toegekend op basis van werkelijke prijsstijgingen. Deze prijsstijgingen zijn gebaseerd op contractuele verplichtingen of nieuwe prijzen/aanbestedingen.

In kadernota 2023 opgenomen indexering (in €)		
Uitgaven	Index	Bedrag begroot
Algemeen	BBP – 3%	103.000
Wegen	GWW – 4,65%	19.000
Inkopen Jeugwet en Wmo	OVA – 3,72%	370.000
ICT	Inschatting – 5%	3.000
Totaal		495.000
Werkelijke indexering in de 1 ^e bestuursrapportage 2023 (in €)		
Werkelijke indexering		
Algemeen		-35.000
Wegen		-44.000
Inkopen jeugd en Wmo		-564.000
ICT		-64.000
Gas- en elektra		-272.000
Leerlingen-/regiovervoer		-121.000
Subsidies (deels bij begroting 2023)		-56.000
Totaal		- 1.156.000
Nadeel		- 661.000

Bijlage 2: Inzet nieuwe bijdrage van derden

In deze bestuursrapportage zijn twee grote nieuwe bijdragen van derden met bijbehorende uitgaven opgenomen. Dit betreft RVO middelen en de brede spuk. Voor de brede spuk werken we nog aan een bestedingsplan, de besteding van de RVO middelen worden hieronder toegelicht.

RVO middelen

De gemeente Buren ontvangt via de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat) de komende jaren minimaal € 472.000 per jaar. De uitkering kan als volgt ingezet worden:

Voor minimaal 90% voor apparaatskosten voor de uitvoering van klimaat- en energiedoelen. Hier onder vallen:

- Bruto salarissen voor ambtelijk personeel (inclusief taken als HR, financiën en ICT);
- kosten voor ingeleend personeel;
- overige goederen en diensten, als beleidsonderzoek, onderzoekopdracht of het inhuren van bijvoorbeeld een omgevingsdienst.

Maximaal 10% van de uitkering gebruiken voor overige kosten die te maken hebben met de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid als communicatiematerialen, technisch onderzoek ed.

Vooralsnog is het voorstel de middelen als volgt in te zetten:

		Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	opmerking
1	Inhuur inbedden duurzaamheid in andere beleidsvelden (organisatie breed) het gaat dan om de aspecten warmte en opwek, maar ook klimaatadaptatie en circulaire economie	60.000	120.000	120.000	externe inhuur op basis van MT voorstel maximaal t/m 2025.
2	Inhuur om de ontwikkeling van het warmteplan 2024-2026 op te pakken omdat actualisatie door div. (landelijke) ontwikkelingen, ervaringen en nieuwe ontwikkelingen nodig is.	116.875	0	0	Inhuur voor 2023 om dit warmteplan te ontwikkelen.
3	Inhuur energie armoede, en isoleren besparen en meer. Daarna hopelijk de invulling met de vaste fte	40.000	40.000	0	Zit structureel zit al in staat c maar de invullen vacature wil niet lukken daarom voor 2023 en 2024 vooralsnog inhuur met hierbij de dekking van de meerkosten via deze gelden.
4	Inhuur 1 fte ontwikkeling participatie kernen bij de ontwikkeling van de lokale warmte aanpak.	30.000	90.000	90.000	In verband met de versnelling met 2 nieuwe kernen als voornemen in het warmte plan en de begroting 2023. Is structureel vanaf 1 september 2023.
5	Tijdelijke inhuur zon op dak en	90.000	90.000	90.000	Structurele formatie per

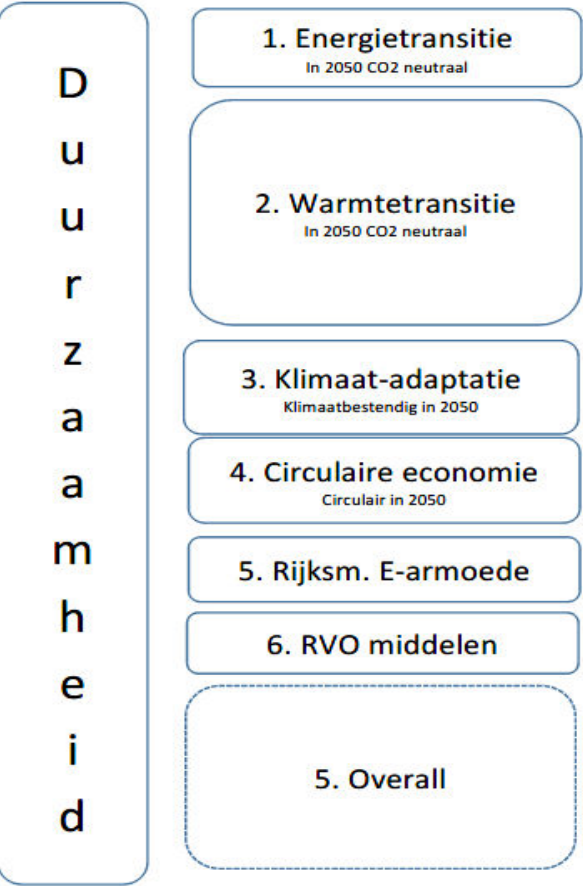
	mogelijke beleidsvragen per 2023. Vanaf 2024 als structurele medewerker opwek zon, wind en projecten.				1 2024 maar inhuur per 1 maart 2023 om tijdelijk te voorzien nav van raads vraag voor de ontwikkeling van zon op dak.
6	Projectleider warmte voor de begeleiding van de ontwikkeling en uitvoering van de concrete warmte uitvoeringsplannen voor de kernen.	0	90.000	90.000	Structurele formatie per 2024 als voorstel in de kadernota. Functie heeft een meer civieltechnisch karakter.
7	Budget voor interne en administratieve kosten personeel	40.000	40.000	40.000	Mag maximaal 10 % van het budget zijn en hier maar afgerond op €40.000,-
	Resteert	95.093	6.250	50.531	
	Beschikbaar	471.968	476.250	480.531	

Bijlage 3: Bestedingsplan reserve duurzaamheid

Bestedingsplan reserve duurzaamheid

Uitgangspunten reserve:

- Doel: De reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen de strategische opgave duurzaamheid/taakveld milieu(beheer). De opgave voor duurzaamheid betreft de energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. De opgave is omvangrijk, de structurele budgetten beperkt. Daarnaast is de reserve duurzaamheid ingesteld om een reserve te vormen voor te verwachten noodzakelijke projecten die de inzet van een gemeentelijke bijdragen gaan vragen. Hierbij kunt u denken aan de ontwikkeling van warmteplannen, het realiseren van warmtenetten of mogelijk ook klimaat adaptatie.
- Rente: n.v.t.
- Looptijd: n.v.t.
- Voeding: restant op exploitatie taakveld milieu (beheer)
- Uitgaven: activiteiten binnen de strategische opgave duurzaamheid en het taakveld milieu(beheer)
- Maximum: n.v.t.

	2022 JRK	BGR 2023	BGR 2024	BGR 2025	BGR 2026	BGR 2027
Stand reserve 01-01:	0	460.055	164.816	164.816	164.816	164.816
a. zon op daken						
- stimuleren zonnepanelen ODR (Z.048471/D.142335)		-10.000				
- energiescans bedrijven (Z.048471/D.142335)		-50.000				
a. Onderzoek Maurik	45.000					
b. Lingemeer warmteplan (Z.035381/D.035381)		-50.000				
c. Monumenten (inc.subsidieregeling 2023) (Z.048469/D.142333)		-50.000				
d. Kanskaart zon monumenten (Z.048469/D.142333)		-8.000				
e. inwonersinitiatief /versteende omgeving participatie (Z.043927.D127237)		-35.000				
f. uitvoeren stresstest (Z.043927.D127237)		-15.000				
g. reserveren voor warmtenetten en warmte onderzoeken		x	x	x	x	x
a. werkbudget klimaatadaptatie		-5.000				
a. regulier budget circulaire economie	47.000					
a. plan ontwikkeling energiearmoede	33.500					
a. Meicirculaire klimaatakkoord	212.555					
b. resultaatbestemming jaarrekening 2021 en 2022	122.000	130.261				
c. projecten (bedrijventerrein, groene kernen, wonen) (Z.043927.D127237)		-70.000				
d. onderzoek warmteproject Maurik (Z.035381/D.035381)		-50.000				
e. werkbudgetten algemeen (communicatie, participatie)		-22.500				
f. Energieloket en bedrijven exp.centrum		-60.000				
Stand van de reserve 31-12:	460.055	164.816	164.816	164.816	164.816	164.816

Restant bedrag eind 2023 gereserveerd voor incidentele kosten (onderzoeken warmte, ontwikkeling warmtenetten of overige incidentele initiatieven duurzaamheid). Of er geld gereserveerd moet worden voor warmtenetten wordt een uitspraak van de raad bij het nieuwe warmteplan dat in 2023 wordt opgesteld.